

Το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος υποστηρίζει ανεπιφύλακτα την προσφυγή της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο Στρασβούργο, απαιτώντας από τη Γερμανία την επιστροφή του ποσού των 1,9 δισεκατομμυρίων δραχμών (σημερινής αξίας 61 εκατομμυρίων δολαρίων), που πληρώθηκαν στον Ναζι Διοικητή της Μακεδονίας Μαξ Μέρτεν για την απελευθέρωση των 10.000 Εβραίων ανδρών της πόλης που υποχρεώθηκαν από τις ναζιστικές Αρχές να εργαστούν κάτω από αντίξοες και απάνθρωπες συνθήκες. **Το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος καλεί τη Γερμανία να επιλύσει οριστικά το ζήτημα αυτό και να επιστρέψει το απαιτούμενο ποσό στην Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης.**

Ιστορικό

Αναλυτικότερα, τον Ιούλιο του 1942 τα άρρενα μέλη της Ισραηλιτικής Κοινότητας της Θεσσαλονίκης μεταξύ των ηλικιών 18-45 διατάχθηκαν να συγκεντρωθούν στην πλατεία Ελευθερίας. Εκεί οι Ναζι τούς βασάνισαν και τους ταπείνωσαν για ώρες. Κατόπιν, χιλιάδες επιλέχθηκαν και μεταφέρθηκαν σε τόπους καταναγκαστικής εργασίας (κατασκευή δρόμων και σιδηροδρομικών γραμμών) στη Βόρεια, Κεντρική και Νότια Ελλάδα. Η καταγραφή των μελών της Κοινότητας συνεχίστηκε και στις 13, 14, 15 και 16 Ιουλίου.

Όσοι μεταφέρθηκαν στις τοποθεσίες των έργων αναγκάστηκαν να εργάζονται σε βάρδιες 10-12 ωρών, κάτω από απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης, υποσιτισμού και υγιεινής. Το ποσοστό θνησιμότητας, μέσα στους πρώτους 2,5 μήνες έφτασε το 12%.

Ύστερα από την άρνηση των Γερμανικών Δυνάμεων Κατοχής να απελευθερώσουν τα κρατούμενα μέλη της Κοινότητας, για να αποφευχθεί ο βέβαιος θάνατος των υπολοίπων, λόγω των απάνθρωπων συνθηκών διαβίωσης και των ασθενειών, η Κοινότητα αναγκάστηκε να έρθει σε συμφωνία με τον Ανώτερο στρατιωτικό διοικητή Μακεδονίας και Αιγαίου του Γ' Ράιχ Μαξ Μέρτεν, για την καταβολή λύτρων ύψους 2,5 δισ. δραχμών.

Για τη συγκέντρωση αυτού του αστρονομικού, για την εποχή, ποσού η Κοινότητα εκποίησε περιουσιακά της στοιχεία, ενώ αναζήτησε δωρεές από το σύνολο των μελών της και εβραϊκούς οργανισμούς στην Αθήνα και το εξωτερικό.

Η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης είχε ξεκινήσει δικαστικό αγώνα για την ηθική δικαίωση και την επιστροφή των λύτρων μέσω των Ελληνικών δικαστηρίων το 1997. Η διαδικασία, που διήρκησε 17 χρόνια, ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2013, με την απόρριψη

του αιτήματος της Κοινότητας από τον Άρειο Πάγο, λόγω δωσιδικίας.

Κατόπιν ενεργειών της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης και έρευνας στα αρχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, εντοπίστηκαν επτά από τις επιταγές με τις οποίες έγινε η αποπληρωμή των λύτρων, από τον Νοέμβριο του 1942 μέχρι και τον Ιανουάριο του 1943, ύψους 1,036,000,000 δραχμών. Οι εξοφληθείσες επιταγές φέρουν, στην πίσω όψη τους, την υπογραφή του επικεφαλής του Γ' Ράιχ Μαξ Μέρτεν και των εντολοδόχων του.

Οι Γερμανικές Δυνάμεις Κατοχής απελευθέρωσαν τα μέλη της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης που επέζησαν των απάνθρωπων συνθηκών εργασίας, πριν τον εκτοπισμό τους στο στρατόπεδο θανάτου του Άουσβιτς Μπίρκενάου, γεγονός που καταδεικνύει ότι απώτερος στόχος ήταν η απόλυτη οικονομική αφαιμάξη της Ισραηλιτικής Κοινότητας πριν τη βέβαιη και προ-μεθοδευμένη εξόντωση των μελών της.

Για τον Ελληνικό Εβραϊσμό, η αναγνώριση της ιστορικής αλήθειας και η δικαίωση αποτελεί κυρίαρχο ηθικό ζήτημα.□

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2014

Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος
της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης

Δείτε [ΕΔΩ](#) τη σχετική ανακοίνωση